

UZASADNIENIE

Powód R. J. wniósł pozew przeciwko Przedsiębiorstwu Budowlano - Usługowemu (...) - (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G. o zapłatę kwoty 20.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 24.02.2014 r. do dnia zapłaty i kosztami procesu.

Uzasadniając żądanie pozwu powód podał, że strony łączyła umowa ustna na przemurzenie głowic kominowych w budynku mieszkalnym przy ul. (...) w G.. Wykonane przez powoda prace odebrano bez zastrzeżeń. Powód wystawił pozwanej dwie faktury VAT na łączną kwotę 25.000,00 zł. Pomimo wezwań do zapłaty pozwana spółka uiściła jedynie część należnego wynagrodzenia, tj. kwotę 5.000,00 zł.

W dniu 20 maja 2014 r. Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Gorzowie Wielkopolskim wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie o sygnaturze akt V GNC 936/14.

Przedsiębiorstwo Budowlano-Usługowe (...) - (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. złożyła sprzeciw wnosząc o oddalenie powództwa w całości. Pozwana przyznała, że strony łączyła umowa ustna na przemurzenie głowic kominowych w budynku mieszkalnym przy ul. (...) w G., zaprzeczyła jednak terminowi wykonania robót oraz wykonaniu wszystkich czynności związanych z przemurzeniem głowic kominowych przez powoda m.in. wykonaniu robót blacharskich. Pozwana zaprzeczyła także wartości umowy wskazanej przez powoda. Wskazała, że powód nie wywiązał się z należycie z wykonania prac, co potwierdza protokół technicznego odbioru robót z dnia 25.10.2013 r. oraz noty księgowe nr (...) z dnia 12.11.2013 r. i nr 1/12/2013 (...) z dnia 16.12.2013 r. Pozwana wskazała, że otrzymaną fakturę nr (...) nie zaksięgowwała i zwróciła jako bezpodstawną.

Wyrokiem z dnia 29 września 2016 r. w sprawie X GC 846/14 Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 20.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 24 lutego 2014 r. do dnia zapłaty oraz zasądził od pozwanej na rzecz powoda koszty procesu w łącznej kwocie 4.417 zł i nakazał ściągnąć od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim kwotę 727,16 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych w zakresie kosztów opinii biegłego.

Rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego zostało oparte o przedstawione niżej ustalenia faktyczne:

Powód R. J. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo (...) w G.. Strona pozwana prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Budowlano-Usługowe (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G.. Prezesem zarządu pozwanej spółki jest P. L. (1).

W dniu 21 czerwca 2013 r. Wspólnota Mieszkaniowa (...) ul. (...) w G. zawarła z P. L. (1) umowę nr (...) — (...) na wykonanie prac polegających na przemurzeniu głowic kominowych w nieruchomości D. 16. Prace miały zostać zakończone w dniu 30 sierpnia 2013 r. Wartość zamówienia określono na kwotę 25.492,47 zł brutto. Następnie Przedsiębiorstwo Budowlano-Usługowe (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. reprezentowane przez P. L. (1) jako Prezesa zarządu zawarło z powodem R. J. ustną umowę o dzieło w zakresie przemurzenia głowic kominowych w nieruchomości D. 16. W trakcie prac zmieniono koncepcję i cegłę czerwoną zastąpiono żółtą, co podniosło koszty materiałów. Wynagrodzenie ryczałtowe za przedmiotowe prace strony ustaliły na 25.000 zł netto. R. J. otrzymał od strony pozwanej zaliczkę w wysokości 5.000 zł. Powód R. J. w ramach tej umowy we wrześniu i październiku 2013 r. dokonał przebudowy kominów na tej nieruchomości, poza obróbką blacharską. Po zakończeniu swoich prac powód uprzątnął teren. W dniu 25 października 2013 r. sporządzono Protokół (...) Odbioru (...), którym Wspólnota Mieszkaniowa (...) ul. (...) w G. odebrała roboty dekarские polegające na przemurzeniu głowic kominowych od P. L. (1). Podczas odbioru stwierdzono konieczność uprzątnięcia pokrycia dachowego po wykonanych pracach budowlanych. W dniu 12 listopada 2013r. Wspólnota Mieszkaniowa (...) obciążyła P. L. (1) kwotą 600 zł

tytułem naprawy wkładu kominowego oraz kwotą 1.101,60 zł tytułem wykonania i montażu przedłużki kominowej z blachy kwasoodpornej.

W dniu 16 grudnia 2013 r. Wspólnota Mieszkaniowa (...) obciążyła P. L. (1) kwotą 886,89 zł tytułem oczyszczenia rynien i pokrycia dachowego. Wspólnota Mieszkaniowa 1011 zapłaciła P. L. (1) wynagrodzenie w łącznej kwocie 24.534,47 zł, przy czym częściowo zrealizowała zajęcie komornicze, a częściowo rozliczyła powyższe noty obciążeniowe. (...) sp. z o.o. G. fakturę VAT numer (...) tytułem przemurowania głowic kominowych na kwotę 20.000 zł. Termin zapłaty określono do dnia 23 lutego 2014 r. W dniu 28 lutego 2014 r. R. J. wystawił Przedsiębiorstwu Budowlano - Usługowemu (...) sp. z o.o. G. fakturę VAT numer (...) tytułem przemurowania głowic kominowych na kwotę 5.000 zł. Faktura ta została opłacona gotówką — powód rozliczył tą fakturą wpłaconą wcześniej przez stronę pozwaną zaliczkę. Pismem z dnia 26 marca 2014 r. R. J. wezwał Przedsiębiorstwo Budowlano - Usługowe (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w G. do zapłaty kwoty 20.000 zł w terminie 5 dni od dnia otrzymania wezwania.

Biegły sądowy w opinii sporządzonej na zlecenie Sądu przedstawił dwa warianty kosztorysu dla robót wykonanych przez powoda, w pierwszym określonym według składników cenowych z kosztorysu powykonawczego k. 137-138, wartość materiału wbudowanego wynosiła 13.709,85 zł brutto, zaś robót wykonanych przez powoda 20.595,97 zł brutto, natomiast w drugim określonym według składników cen średnich z (...) kw. 2013 r., wartość materiału wbudowanego wynosiła 10.857, 19 zł brutto, zaś robót wykonanych przez powoda 17.964,01 zł brutto. Na podstawie ustaleń wizji lokalnych biegły nie mógł potwierdzić, ani zaprzeczyć, że trzy ostatnie warstwy na każdym kominie zostały wykonane z cegły klinkierowej pełnej. Zastosowanie cegły klinkierowej pełnej nie powinno skutkować wzrostem wartości kosztorysowych więcej niż o 761,38 zł brutto.”

Sąd Rejonowy w oparciu o wyżej wskazany stan faktyczny spawy uznał powództwo za uzasadnione, wskazując, że dokonał ustaleń faktycznych w oparciu o zgromadzone w sprawie dowody z dokumentów, których prawdziwość i wiarygodność nie była kwestionowana przez żadną ze stron oraz w oparciu o zeznania świadków i przesłuchanie stron. Zeznania przesłuchanych w sprawie świadków były logiczne i wiarygodne i znajdowały potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie. Zeznania powoda, również były logiczne, spójne, natomiast Sąd Rejonowy jedynie częściowo uwzględnił przesłuchanie strony pozwanej, odmawiając mu wiarygodności w zakresie w jakim strona pozwana zaprzeczała istnieniu należności dochodzonej pozwem i zaprzeczała zawarciu przez pozwaną spółkę umowy z powodem.

Sąd pierwszej instancji stwierdził, że podniesiony przez pozwaną spółkę zarzut braku legitymacji procesowej biernej po stronie pozwanej jest chybiony. Podkreślił przy tym, że w sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana spółka potwierdziła, że zawarła z powodem R. J. ustną umowę o dzieło dotyczącą wykonania przez powoda prac polegających na przemurowaniu głowic kominowych w budynku mieszkalnym przy ul. (...) w G.. W związku z tym dalsza argumentacja strony pozwanej w zakresie braku legitymacji biernej po stronie pozwanej, podniesiona przez pełnomocnika strony pozwanej nie mogła zostać uznana za zasadną. Nie miała też, zdaniem Sądu Rejonowego, w tym zakresie decydującego znaczenia argumentacja pozwanej, że umowę ze wspólnotą mieszkaniową jako wykonawca zawarł P. L. (1) jako indywidualny przedsiębiorca, gdyż w wykonaniu tej umowy posługiwał się on podwykonawcami. Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie jest żądanie przez powoda wynagrodzenia za wykonane prace od pozwanej spółki Przedsiębiorstwa Budowlano — Usługowego D. — T. — (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G., a nie od P. L. (1).

Podstawę prawną rozstrzygnięcia przez Sąd Rejonowy stanowiły przepisy art. 627- 646 k.c. Zgodnie z treścią art. 627 k.c. przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia. Strony łączyła umowa o dzieło, na mocy której powód jako przyjmujący zamówienie zobowiązał się do wykonania na rzecz Przedsiębiorstwa Budowlano — Usługowego D. — T. — (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. oznaczonego dzieła w postaci prac polegających na przemurowaniu głowic kominowych na nieruchomości przy ul. (...) w G.. Pozwana spółka miała powodowi na wykonanie oznaczonego dzieła zapłacić wynagrodzenie w łącznej kwocie 25.000,00 zł, określone ryczałtowo. Powód R. J. wykonał prace objęte umową o dzieło tj. dokonał przemurowania głowic kominowych na nieruchomości przy ul. (...) w G. Pozwana spółka zapłaciła

powodowi na poczet tych prac zaliczkę w kwocie 5.000,00 zł, która została rozliczona przez powoda fakturą VAT z dnia 28 lutego 2014 r. nr 13/14 na kwotę 5.000 zł. Ponadto w dniu 14 lutego 2014 r. R. J. wystawił Przedsiębiorstwu Budowlano-Usługowemu (...) sp. z o.o. w G. fakturę VAT numer (...) tytułem przemurowania głowic kominowych na kwotę 20.000 zł. Termin zapłaty określono do dnia 23 lutego 2014 r. Prace powoda zostały faktycznie wykonane i odebrane przez zamawiającego, czyli Wspólnotę Mieszkaniową, a zatem po stronie pozwanej spółki zaktualizował się obowiązek zapłaty wynagrodzenia za wykonane dzieło. Łączny koszt wykonania dzieła był przez strony umownie określony na 25.000,00 zł. W związku z wykonaniem prac przez powoda prawidłowo i bez zastrzeżeń, strona pozwana była zobowiązana do zapłaty za wykonane dzieło. Pozwana nie zapłaciła należności, jednak do czasu wytoczenia powództwa i otrzymania odpisu nakazu zapłaty w niniejszej sprawie nie kwestionowała wystawionej przez powoda faktury VAT nr (...) i należności z niej wynikającej i nie składała żadnych reklamacji, czy zastrzeżeń. Sąd Rejonowy podkreślił, że wysokość ustalonego umownie wynagrodzenia ryczałtowego również nie budziła wątpliwości Sądu i odpowiadała rzeczywistej wartości takich prac albowiem z opinii biegłego przeprowadzonej w niniejszej sprawie wynikało, że koszty prac wykonanych przez powoda wynosiły w wariantcie I: wartość materiału wbudowanego 13.709,85 zł brutto, zaś wartość robót wykonanych przez powoda 20.20.595,97 zł brutto, zaś w wariantcie II według składników cen średnich z (...) kw. 2013 r., wartość materiału wbudowanego wynosiła 10.857,19 zł brutto, zaś robót wykonanych przez powoda 17.964,01 zł brutto.

Z powyższych względów Sąd Rejonowy uznał, że powodowi przysługiwało od strony pozwanej wynagrodzenie ryczałtowe w łącznej wysokości 25.000,00 zł, z czego pozwana zapłaciła 5.000,00 zł zaliczki, a zatem do zapłaty pozostało wynagrodzenie w kwocie 20.000,00 zł.

Sąd pierwszej instancji wskazał również, że zgodnie z treścią art. 498 §1 i 2 k.c., gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelnością drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym. Wskutek potrącenia obie wierzytelności umarzają się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej. Zgodnie natomiast z przepisem art. 499 k.c. potrącenia dokonuje się przez oświadczenie złożone drugiej stronie. Oświadczenie ma moc wsteczną od chwili, kiedy potrącenie stało się możliwe. Do potrącenia, o którym mowa w art. 498, nie dochodzi z mocy tylko samego prawa, konieczne jest ponadto złożenie przez zainteresowaną osobę stosownego oświadczenia.

Odnośnie podniesionego przez stronę pozwaną zarzutu potrącenia wierzytelności wynikających z wykonania prac polegających na remoncie kominów w nieruchomości przy ul. (...) w G., z wierzytelnościami wynikającymi z not księgowych nr (...), Sąd Rejonowy wskazał, że zarzut ten jest w całości niezasadny, gdyż noty księgowe o nr (...) były wystawione na P. L. (1) jako indywidualnego przedsiębiorcę, a nie na pozwaną spółkę Przedsiębiorstwo Budowlano - Usługowe (...) - (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w G. Strona pozwana w żaden sposób nie wykazała, aby przysługiwała jej wierzytelność przedstawiona do potrącenia, a zatem brak było podstawowego warunku wzajemności wierzytelności do dokonania potrącenia.

Mając na uwadze przytoczone okoliczności, Sąd Rejonowy zasądził od pozwanego Przedsiębiorstwa Budowlano-Usługowego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. na rzecz powoda R. J. kwotę 20.000,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 24.02.2014 r. do dnia zapłaty. Podstawę prawną rozstrzygnięcia w zakresie odsetek ustawowych stanowił przepis art. 481 KC.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98§ 1 i 3 k.p.c., zgodnie z którym, strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu), zaś do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez Sąd osobistego stawiennictwa strony. Pozwany przegrał sprawę w całości, był więc obowiązany do zwrotu powodowi poniesionych przez niego kosztów procesu, na które składały się kwota 2.000,00 zł tytułem kosztów sądowych (1.000,00 zł tytułem opłaty i 1.000,00 zł tytułem zaliczki) oraz kwota 2.417,00

zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Ponadto w pkt III. wyroku Sąd Rejonowy orzekł o ściągnięciu nieuiszczonych kosztów opinii biegłego w kwocie 727,16 zł, które obciążają pozwanego.

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego wywiodła strona pozwana zaskarżając wyrok w całości zrzucając zaskarżonemu orzeczeniu naruszenie:

1. prawa procesowego tj. art. 233 k.p.c., poprzez poczynienie przez Sąd I instancji dowolnej oceny materiału dowodowego i dokonanie ustaleń faktycznych sprzecznych ze zgromadzonym materiałem dowodowym poprzez przyjęcie, że:

- pozwana zawarła umowę z powodem na przemurowania kominów na nieruchomości położonej w G. przy ul. (...), w sytuacji, gdy przedmiotowa umowa została zawarta z P. L. (2) prowadzącym działalność pod firmą (...),

- strony ustaliły wynagrodzenie powoda na kwotę 25.000,00 zł, w sytuacji, gdy przedmiotową okoliczność potwierdził jedynie powód oraz w sytuacji braku logiki w zawarciu takiej umowy, jeżeli całość prac wykonana przez P. L. (1) opiewała na kwotę 25.492,47 zł,

- powód otrzymał zaliczkę w kwocie 5.000,00 zł kiedy powód nie otrzymał żadnej zaliczki tylko otrzymał dwukrotnie w ramach rozliczenia kwoty 5.000,00 zł,

2. prawa procesowego tj. art. 233 k.p.c. w zw. z 224 k. p. c i art. 278 k.p.c. poprzez ustalenie wynagrodzenia powoda z pominięciem opinii biegłego,

3. prawa procesowego tj. art. 321 k. p. c w zw. z art. 386 § 4 k.p.c., poprzez nie rozpoznanie przez Sąd twierdzenia pozwanego o dwukrotnym zapłaceniu powodowi kwoty 5,000.00 zł,

4. prawa materialnego tj. 629 k.c., poprzez ustalenie wynagrodzenia powoda na kwotę 25.000,00 zł w sytuacji, gdy według opinii biegłego wartość prac została wyceniona na kwotę 17.964,01 zł.

Na podstawie przedstawionych zarzutów pozwana wniosła o:

1. zmianę zaskarżonego orzeczenia i oddalenie powództwa w całości,

2. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego za I i II instancję, w tym poprzez zmianę zaskarżonego orzeczenia w pkt. II, ewentualnie:

3. uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu apelacji strona pozwana wskazała w pierwszej kolejności na naruszenie przez Sąd I instancji art. 233 k.p.c. poprzez dowolną ocenę materiału dowodowego i poczynienie wadliwych ustaleń faktycznych. Zdaniem strony pozwanej Sąd I instancji błędnie przyjął, iż stroną umowy z powodem była pozwana spółka. W tym miejscu należy zauważyć, iż stroną umowy ze Wspólnotą Mieszkaniową był P. L. (2), który następnie podzlecił powodowi część prac wymienionych w kosztorysie w punktach 1, 2, 3, 4, 5, 13 i 14. Zdaniem strony pozwanej poczynienie przez Sąd I instancji odmiennych ustaleń faktycznych stoi w sprzeczności z zasadami logiki. Zlecenie wskazanych prac powodowi przez pozwaną spółkę byłoby ekonomicznie nie uzasadnione z punktu widzenia P. L. (1), ponieważ usługa wykonana przez powoda nie stanowiłaby dla niego kosztu uzyskania przychodu. Ponadto pomiędzy stronami nie doszło do zawarcia żadnej umowy i to powód samodzielnie zdecydował, iż wystawi fakturę na pozwaną spółkę. Dlatego też przedmiotowa faktura nie została zaksięgowana przez spółkę i została zwrócona powodowi bez księgowania. W ocenie strony pozwanej przedstawione okoliczności faktyczne przeczą ustaleniom faktycznym poczynionym przez Sąd I instancji i wymagają ich skorygowania.

Zdaniem apelującej Sąd I instancji poczynił również wadliwe ustalenia faktyczne w zakresie wynagrodzenia ustalonego przez strony na kwotę 25.000,00 zł. W tym zakresie Sąd powołał się na zeznania świadków, kosztorysy i umowę pomiędzy P. L. (1), a Wspólnotą Mieszkaniową. Zdaniem strony pozwanej z żadnego z przedmiotowych dowodów nie

wynika aby strony (powód i pozwana spółka) ustaliły wynagrodzenie powoda na kwotę 25.000,00 zł. Świadkowie nie posiadali wiedzy w tym zakresie i zostali powołani na inne okoliczności. Natomiast dokumentacja powołana przez Sąd I instancji dowodzi jedynie warunków umowy pomiędzy P. L. (2), a Wspólnotą. Z uwagi na powyższe należy uznać, iż Sąd Rejonowy wadliwie przyjął wartość prac powoda na kwotę 25.000,00 zł bowiem jest ona sprzeczna z kosztorysem sporządzonym na rzecz Wspólnoty, opinią biegłego oraz nie znajduje potwierdzenia w materiale dowodnym. Dlatego też powyższe ustalenie powinno być skorygowane przez Sąd, a wartość prac powoda powinna zostać ustalona według opinii biegłego na kwotę 17.964,01 zł według średnich cen rynkowych. W tym też celu został zlecona opinia biegłego, która ustaliła wartość prac powoda i jej wynik powinien być podstawą do wyliczenia należnego powodowi wynagrodzenia. W tym zakresie przedmiotowa kwota 17.964,01 zł, ustalona przez biegłego, powinna zostać pomniejszona o wpłacone powodowi dwukrotnie kwoty 5.000,00 zł, co łącznie daje kwotę 10.000,00 zł, oraz nałożone na P. L. (1) noty odsetkowe 2.588,49 zł. Zatem należne na dzień dzisiejszy wynagrodzenie powoda to maksymalnie kwota około 4.000,00 zł.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Apelacja w części zasługiwała na uwzględnienie

Zgodnie z art. 382 k.p.c. Sąd drugiej instancji orzeka na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym. Z regulacji tej wynika, że Sąd rozpoznający apelację orzeka na podstawie materiału zgromadzonego zarówno w pierwszej, jak i w drugiej instancji, natomiast postępowanie apelacyjne polega na merytorycznym rozpoznaniu sprawy, co oznacza, że wyrok Sądu drugiej instancji musi na opierać się na jego własnych ustaleniach faktycznych i prawnych.

Sąd Okręgowy rozpoznając apelację uznał argumentację apelującego za uzasadnioną w części dotyczącej ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd Rejonowy, a mającej odzwierciedlenie w dokonanym rozstrzygnięciu. Sąd Odwoławczy po przeanalizowaniu materiału dowodowego dokonał zmiany stanu faktycznego w kierunku postulowanym przez apelującą uznając, że pomiędzy stronami nie doszło do ustalenia wysokości wynagrodzenia. W tym zakresie Sąd pierwszej instancji dysponował jedynie sprzecznymi ze sobą zeznaniami stron. Powód wskazywał, że wynagrodzenie zostało ustalone w kwocie 25.000 zł, natomiast reprezentant pozwanego przeczył temu mówiąc, że wynagrodzenie było ustalone w wysokości 13.000 zł. Żaden z przeprowadzonych dowodów zarówno z dokumentów jak i zeznań świadków nie przemawiał w żaden sposób za stanowiskiem którejkolwiek ze stron, co do wskazywanej wysokości wynagrodzenia. Jak słusznie zauważył apelujący, świadkowie nie posiadali wiedzy w tym zakresie i zostali powołani na inne okoliczności. Natomiast dokumentacja powołana przez Sąd I instancji dowodzi jedynie warunków umowy pomiędzy P. L. (2), a Wspólnotą Mieszkaniową. Nie jest wystarczająca w tym zakresie argumentacja Sądu Rejonowego, że o ustaleniu wynagrodzenia w wysokości 25.000 zł świadczy fakt już samego braku zakwestionowania przez pozwanego wystawionej przez powoda faktury zanim zostało wytoczone powództwo. Należy przy tym zauważyć, że w uzasadnieniu sprzeciwu strona pozwana oświadczyła, że otrzymaną fakturę nr (...) (na kwotę 20.000 zł) zwróciła i jako bezpodstawną nie zaksięgowwała.

Dokonując subsumpcji ustaleń faktycznych do obowiązujących norm prawa, Sąd Rejonowy trafnie uznał, że zawartą przez strony umowę należy zakwalifikować jako umowa o dzieło, do której znajdują zastosowanie przepisy art. 627-646 k.c. Zgodnie bowiem z art. 627 k.c. przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia. Natomiast art. 628 k.c. stanowi, że wysokość wynagrodzenia za wykonanie dzieła można określić przez wskazanie podstaw do jego ustalenia. Jeżeli strony nie określiły wysokości wynagrodzenia ani nie wykazały podstaw do jego ustalenia, poczytuje się w razie wątpliwości, że strony miały na myśli zwykle wynagrodzenie za dzieło tego rodzaju. Jeżeli także w ten sposób nie da się ustalić wysokości wynagrodzenia za dzieło, należy się wynagrodzenie odpowiadające uzasadnionemu nakładowi pracy oraz innym nakładom przyjmującego zamówienie.

Norma art. 628 § 1 k.c. stanowi uzupełnienie art. 627 k.c. przez ustanowienie pomocniczych kryteriów ustalania wysokości wynagrodzenia (wyrok SN z dnia 15 maja 2014 r., II CSK 450/13, LEX nr 1487084; wyrok SN z dnia 27

lutego 2004 r., V CK 307/03, LEX nr 602087; wyrok SA w Szczecinie z dnia 17 czerwca 2015 r., I ACa 328/15, LEX nr 1789982; wyrok SA w Krakowie z dnia 11 kwietnia 2013 r., I ACa 227/13, LEX nr 1439084). Ustawodawca pozostawił stronom znaczną swobodę w zakresie określania wartości wynagrodzenia, bowiem oprócz uzgodnienia oznaczonej kwoty strony mogą poprzestać na wskazaniu podstaw do ustalenia ostatecznej wysokości wynagrodzenia należnego przyjmującemu zamówienie. Podobne rozwiązanie legislacyjne dotyczące określania wysokości ceny przewiduje art. 536 § 1 k.c. Celem regulacji art. 628 § 1 k.c. zdanie drugie i trzecie jest natomiast wskazanie kryteriów ustalania wysokości wynagrodzenia („zwykle wynagrodzenie”, „wynagrodzenie odpowiadające uzasadnionemu nakładowi pracy i innym nakładom”), które powinny mieć zastosowanie w sytuacjach, gdy strony nie uzgodniły oznaczonej kwoty wynagrodzenia ani podstaw do jego ustalenia. Ta część normy służy zachowaniu odpłatnego charakteru umowy o dzieło, a także ogranicza możliwość powołania się na brak konsensu co do wynagrodzenia, a w konsekwencji niezawarcie umowy. W wyroku SA w Białymstoku z dnia 30 października 2015 r., I ACa 533/14, LEX nr 1927512, oraz w wyroku SA w Łodzi z dnia 26 stycznia 2015 r., I ACa 1156/14, LEX nr 1665103, wyrażono trafny pogląd, iż w razie ustalenia przez sąd, że dzieło zostało wykonane, nie można odmówić wykonawcy zasądzenia wynagrodzenia jedynie z powodu trudności dowodowych w jego precyzyjnym ustaleniu (podobnie powołany wyżej wyrok SN z dnia 15 maja 2014 r., II CSK 450/13) (tak: Przemysław Drapała w: Komentarz do art. 628 Kodeksu cywilnego Lex Wolters Kluwer Polska 2017).

Sąd Okręgowy w Opolu natomiast w wyroku z dnia 22 lutego 2013 r. (Sygn. akt VI Ga 217/12) zgodnie z dyspozycją art. 628§1 k.c. wyraził stanowisko, że w przypadku gdy strony nie wskazały podstaw do ustalenia wynagrodzenia poczytuje się w razie wątpliwości, że strony miały na myśli zwykle wynagrodzenie za dzieło tego rodzaju, a jeżeli w ten sposób nie da się ustalić wynagrodzenia odpowiadającego uzasadnionemu nakładowi pracy i innym nakładom przyjmującego zamówienie. Część wynagrodzenia odpowiadającego wartości materiałów dostarczonych na budowę należy obliczyć według zwykłych przeciętnych cen za tego rodzaju materiały. W oparciu o powyżej wyrażone stanowisko jako podstawę ustalenia wynagrodzenia Sąd Odwoławczy uznał wariant drugi sporządzonej przed Sądem pierwszej instancji uzupełniającej opinii biegłego przyjmując, że uzasadnionym wynagrodzeniem uwzględniającym średnie stawki cen rynkowych za zużyte materiały jest kwota 17.964,01 zł. Sąd Odwoławczy nie brał pod uwagę wynagrodzenia w wariantcie pierwszym, ze względu na dokonaną przez biegłego wycenę składników w oparciu o kosztorys sporządzony przez pozwanego w rozliczeniu robót ze Wspólnotą Mieszkaniową. Jak wyraźnie wskazał autor opinii – rzeczoznawca majątkowy R. K. kosztorys pozwanego nie mógł mieć waloru kosztorysu powykonawczego, ze względu na brak jego akceptacji przez inspektora nadzoru budowlanego. W uzupełniającej opinii biegłego z dnia 8 lipca 2016 r. w wariantcie II stosując w kosztorysie stawkę robocizny, narzut kosztów ogólnych, narzut kosztów zakupu, narzut zysku, ceny jednostkowe materiałów i sprzętu za wydawnictwem (...) kwartał 2013 r., wartość materiału wbudowanego wynosi 10.857,19 zł brutto, natomiast wartość robót wykonanych przez powoda stanowi kwotę 17.964,01 zł brutto.

Kwotę odpowiadającą wartości robót, czyli 17.964,01 zł należało pomniejszyć o kwotę 5.000 zł uiszczoną przez pozwanego na rzecz powoda w formie zaliczki, a następnie zaliczoną na poczet zapłaty faktury za wykonanie części prac.

Za nieuzasadniony należało przy tym uznać zarzut strony pozwanej wskazujący na dokonanie dwukrotnej zapłaty kwoty 5.000 zł Ten zarzut nie został poparty żadnymi dowodami przeprowadzonymi przed Sądem pierwszej instancji. Pozwany dopiero w piśmie z dnia 1 czerwca 2015 r., złożonym w toku postępowania wskazał, że cyt. „strona pozwana stoi na stanowisku, iż strony już w całości się rozliczyły, ponieważ pozwana wypłaciła powodowi łącznie kwotę 10.000 zł”. Następnie z zeznań reprezentanta pozwanego wynikało, że kwotę 5.000 zł zapłacił dwukrotnie, raz osobiście, a następnie za pośrednictwem swojego pracownika K. N., przy czym twierdzenia te pozostały gołosłowne, a strona pozwana nie zainicjowała w tym zakresie przeprowadzenia jakiegokolwiek dowodu.

Niezasadny okazał się również zarzut braku legitymacji procesowej strony pozwanej polegający na błędnym ustaleniu, że umowa na przemurzenie kominów została zawarta przez powoda R. J. z Przedsiębiorstwem Budowlano – Usługowym (...) - (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w G., a nie P. L. (1) prowadzącym działalność pod nazwą D. P. L.. W postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji, już na etapie sprzeciwu pozwana Przedsiębiorstwo Budowlano - Usługowe (...) - (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. potwierdziła, że zawarła umowę z

powodem, nadto nie kwestionowała wystawionych faktur Vat nr (...), co do wskazanego nabywcy usług, zatem dalszą argumentację w tym zakresie, rozwiniętą w treści apelacji należy uznać za bezzasadną. W powyższym zakresie Sąd Odwoławczy podziela stanowisko i argumentację Sądu pierwszej instancji.

Sąd Odwoławczy nie uwzględnił nadto postulowanego w uzasadnieniu apelacji pomniejszenia wynagrodzenia o kwotę 2.588,49 zł z tytułu nałożonych na P. L. (1) not - błędnie określonych przez pozwaną - jako odsetkowe. W następstwie ustalenia, że stroną pozwaną w niniejszym postępowaniu sądowym jest Przedsiębiorstwo Budowlano - Usługowe (...) - (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G., a podmiotem wskazanym przez Wspólnotę Mieszkaniową (...) w notach D. P. L. brak jest możliwości potrącenia wzajemnych należności z powodem R. J.. Odnośnie podniesionego na etapie sprzeciwu zarzutu potrącenia, a następnie jedynie zasygnalizowanego w apelacji potrącenia zobowiązań z tytułu not księgowych, sąd podziela w pełni stanowisko Sądu Rejonowego nie widząc potrzeby powielania argumentacji, jak również analizy materiału dowodowego pod kątem zasadności dokonanych przez Wspólnotę Mieszkaniową (...) obciążeń z tytułu oczyszczenia rynien i pokrycia dachowego oraz za wykonanie i montaż przedłużki kominowej z blachy kwasoodpornej.

Reasumując Sąd Odwoławczy uznał za uzasadniony, podniesiony przez apelującego zarzut naruszenia art. 233§1 k.p.c., z uwagi na błędną ocenę materiału dowodowego przy jednoczesnym braku wystarczających dowodów pozwalających przyjąć, iż wysokość wynagrodzenia została ustalona pomiędzy stronami w kwocie 25.000 zł i w tym zakresie, na podstawie art. 386§1 k.p.c., zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji, o czym orzeczono w punkcie I. wyroku.

Konsekwencją zmiany wyroku w punkcie I. była również konieczność orzeczenia w punkcie II o kosztach postępowania pierwszoinstancyjnego stosownie do istoty ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy. O kosztach tych rozstrzygnięto stosując przepisy art. 100 k.p.c. w zw. z art. 108§1 zd. 2 k.p.c. k.p.c., ustalając, że powód ponosi koszty postępowania w wymiarze 35%, a pozwana w wymiarze 65%, pozostawiając szczegółowe wyliczenie kosztów postępowania referendarzowi sądowemu.

W pozostałym zakresie apelacja podlegała oddaleniu jako nieuzasadniona – pkt III. wyroku (art. 385 k.p.c.).

Orzeczenie o kosztach postępowania odwoławczego zawarte w punkcie IV. wyroku oparto o przepis art. 98§1 i 3 k.p.c. w związku z art. 108§k.p.c., mając na uwadze, że powód ponosi koszty postępowania w wymiarze 35%, a pozwana w wymiarze 65%, Tytułem kosztów postępowania apelacyjnego – w punkcie IV. sentencji wyroku – zasądzono od pozwanej na rzecz powoda kwotę 190 zł, na którą złożyło się, przy uwzględnieniu zasady stosunkowego rozdzielenia kosztów postępowania i wskazanego powyżej procentowego udziału stron w ponoszeniu kosztów postępowania - część opłaty od apelacji oraz część poniesionych kosztów zastępstwa procesowego stosownie do §2 pkt 5 w związku z §10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U z 2015, poz. 1800 ze zm.).

SSO (...)SSO(...)SSR del (...)

Sygn. akt VIII Ga 460/18

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)

(...)

(...) A(...)

(...)K. (...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...) (...): □(...)

SSR del. do SO (...)